

Meiboomfestival

Volksdans verlegt grenzen

Er waait een nieuwe wind door de wereld van de volksdans. Steeds meer groepen slaan de brug tussen traditie en vernieuwing. Deze kruisbestuiving krijgt concreet vorm in het Meiboomfestival dat op zaterdag 12 mei in Dranouter – het heiligdom van de revival van de folk – plaatsvindt.

Volksdans kampte tot voor kort met het imago van bestoft en oubollig, maar er is duidelijk sprake van een kentering. “Je moet een verschil maken tussen volksdans op het podium tijdens een wedstrijd en de echte volksdans door de clubs”, weet gouvvoorzitter Roland Man. “Verschillende groepen en stijlen tegen elkaar afwegen door punten te geven, dat gaat eigenlijk voorbij aan de essentie van de volksdans.”

Tegenstanders van volksdans verwijzen vaak naar stereotiepe beelden van groepen die tijdens hun geschiedenis niet evolueren, maar dat is volgens Roland Man steeds meer verleden tijd. “De traditie mag je uiteraard niet verloochenen, want dat is de basis. Maar ik zie steeds meer groepen waar men aan die traditie een jonge, eigentijdse invulling geeft. Wij waren hier in West-Vlaanderen de eersten om een Boombal te organiseren, met veel succes. We kunnen die evolutie

DOOR STEFAAN VAN LAERE

alleen maar toejuichen. Het is belangrijk dat we niet in het verleden blijven hangen, zonder er natuurlijk afstand van te doen. Het is uiteraard ook niet de bedoeling om te vernieuwen om te vernieuwen, maar net extra zuurstof aan oude waarden te geven.”

MEIBOOMFESTIVAL

Dit jaar is het West-Vlaamse Heuvelland, en meer bepaald het hart van de folk Dranouter, op zaterdag 12 mei het decor

Rijzebezemdans door Scarminkel op Danze Muze

‘Up de schreve’

van de jaarlijkse meiboomplanting. Het wordt trouwens meer dan een planting en zelfs een heus festival. “Het gebeuren krijgt de naam Meiboomfestival ‘Up de schreve’ mee en dat mag je letterlijk opvatten”, aldus Roland De Man. “Op amper een paar kilometer van de Franse grens wordt het een grensverleggende, en zelfs grensoverschrijdende activiteit. De actieve volksdansgroepen uit West-Vlaanderen werken samen met de collega’s uit Frans-Vlaanderen, waar de volksdans echt floreert. Vaak zelfs met dansen van bij ons, wat onderstreept dat in de volksdans de onderlinge gelijkenissen en verbanden groter zijn dan de ver-

schillen.” Het programma begint al om 13 uur met een meiwandeling. “Het wordt een kleine wandeling door de prachtige streek met ook oude volksspelen. Een manier om de onderlinge verbondenheid van de deelnemers te stimuleren. Om 14 uur volgt een optocht met het aanbrengen van de nieuwe meiboom door de plaatselijke verenigingen en volksdansgroepen onder begeleiding van een doeldzakgroep uit Dranouter. Om 15 uur start de meidansnamiddag met het verbranden van de winterpop en het planten van de meiboom, gevolgd door gemeenschapsdans en jeugd dans.”

MEIZINGEN

“Belangrijk is ook het meizingen. Dit is een oude traditie, en we voorzien in zangers uit de verschillende provincies die in hun eigen dialect enkele liedjes zullen brengen. Zo staat onder meer Flip Kowlier met ‘Mien Moaten’ op het programma, en het is de bedoeling dat iedereen meezingt. Het is dus geen optreden, maar een gezamenlijk gebeuren waarbij de inbreng van het publiek vooropstaat. ‘s Avonds hebben we een Meiboom-Bal geprogrammeerd met de Frans-Vlaamse groep La Piposa, bestaande uit een dertigtal muzikanten en de Vlaamse folkrockgroep Flint. Ook tijdens het bal proberen

Historiek van de meiboom

De meiboom is geen verschijnsel van de nieuwe tijd, maar een oud heidens gebruik. Men zag in de boom gelijkenis met het leven. De boom met zijn takken voor de veranderende hemel, leek op de mens en zijn huis. Zijn wortels verborgen de geheimen van de diepte, zijn takken reikten naar de hemel. Voor de mensen van weleer waren goden altijd verbonden met bomen. Bomen schenken aan de mens zuurstof om te kunnen ademen. Hun bladeren en vruchten bevatten geneeskracht. Zonder het hout had hij zich niet kunnen ontwikkelen. Rond 700 voor Christus schreef de Chinees Kuan Chung al: “Plan je één jaar vooruit, zaai dan graan. Plan je een eeuw vooruit, plant dan bomen.”

Voorouders van de meiboom zijn de wereldboom, de levensboom en de geluksboom. Al tijdens de Egyptische en Indiase vruchtbaarheidsrituelen speelde de boom een grote rol. Vergelijkbare symbolen bestaan op Java. Bij de Dionysoscultus van de Grieken werd niet slechts de god van de wijn, maar ook die van de bomen vereerd. De Romeinen wijdden de maand mei aan de godin van de groei, de vruchtbaarheid en het gedijen van de planten. Haar naam was Maia, en Maia’s feest werd op 1 mei gevierd. Er werden offers gebracht, en

als symbool van haar waardigheid werden er bomen opgesteld, waar omheen men danste.

De Omaha- en Ceiba-Indianen kenden een ritueel dat hierop lijkt. Zij kaptten een katoenboom en bevrijdden hem van zijn bladeren. In het kamp werden deze bomen met rode en zwarte ringen beschilderd. Deze symboliseerden dag en nacht, donder en dood, maar ook hemel en aarde. Tenslotte werd deze Heilige Boom, de Moederboom van de mensheid, in het midden van het kamp geplaatst. Daar danste men en maakte men plezier.

KELTEN

De Kelten kenden eveneens het gebruik van de meiboom. Volgens hun voorstelling begon op 1 mei de zomer, op 1 november de winter. Deze data waren belangrijke feestdagen, die met bloedoffers gevierd werden. Er bestaat het vermoeden dat de meiboom der Kelten eigenlijk een offerboom was. Uit archeologische vondsten in Duitsland blijkt dat deze ook wel eens met goud overtrokken en met linten versierd werd. Ook bij de Germanen speelde de boomcultus een belangrijke rol. Bomen waren heilig. Volgens hen woonde in iedere boom een ziel, die hun groei en vruchtbaarheid beïnvloedde. Bomen begeleid-

den de Germanen vanaf hun geboorte tot aan hun dood.

Ook bij hen was 1 mei een bijzondere feestdag. Het was de trouwdag van de moederlijke godin Freia en de hemelgod Wodan. De boom die men naar aanleiding hiervan kapte en opzette, was een jonge, groene berken- of buxusboom. Hierdoor hoopte men de vruchtbaarheid van de velden en de mensen in het dorp positief te beïnvloeden.

KERSTENING

Door de kerstening werden vele gebruiken uitgeroeid. Toch lukte het niet om alle heidense mythen uit te roeien. Zij leefden verder in de meiboom en in het gebruik om met palmpasen (zondag voor Pasen) groene takken te snijden en daarmee huis en kerk te versieren. In ons land kenden we de palmpasenstok, een houten kruis, versierd met gekleurde repen papier en een broodhaantje aan de top gespietst. Daarmee trokken de schoolkinderen door de wijk. Een heidens gebruik vermengde zich dus met de herinnering aan de intocht van Jezus in Jeruzalem. Oorspronkelijk werden met deze kruisen (of levensroeden) de velden versierd als bescherming tegen een misoogst.

we dus de grenzen tussen de verschillende deelgenres te laten vervagen."

VERBONDENHEID

"De meiboomplanting is eeuwenoud, maar blijft actueel omdat het een ode aan de natuur is", weet Roland Man. "Het toont onze verbondenheid met de seizoenen, maar ook met elkaar. Door samen te zingen en te dansen stralen we uit we dat we elkaar naar waarde schatten. Het is een vorm van feestvieren, van het vruchtbaar maken van de dans. Vroeger waren meiboomplantingen en kermisbals vaak de enige gelegenheden waar mensen gezamenlijk konden zingen en dansen, en die sfeer willen we opnieuw oproepen."

"Dat we dit uitgerekend in Dranouter kunnen doen stemt me gelukkig. Hier heeft men destijds de folkmuziek laten herleven, en het zou prachtig zijn als we dat nu ook met de volksdans zouden kunnen doen. De samenwerking met Frans-Vlaanderen doet me eveneens plezier. Daar leeft de traditie van het volksdansen nog veel meer dan bij ons. Bij bals zie je daar vaak stoeien rondom de zaal en danst iedereen in het midden. Deze 'groupes des danses Flamandes' zegden meteen hun enthousiaste medewerking toe, net als de Belle Duvelt'jes uit Baillieu die voor de dansleiding instaan. Het is onze betrachting er een open meiboomfestival van te maken dat zowel plaatselijke bewoners als liefhebbers uit binnen- en buitenland, jong en oud, al dan niet aangesloten bij een volksdansgroep, bij elkaar brengt."

Een tip voor wie nog nooit het Muziekcentrum van Dranouter bezocht: het Museum zet die dagen zijn deuren open. Je krijgt er een overzicht van de boeiende geschiedenis van de folk. •

MEIBOOMFESTIVAL UP DE SCHREVE

Op zaterdag 12 mei vanaf 13 uur in en rond Muziekcentrum Dranouter, Dikkebusstraat 234. Toegang bal: 6 euro aan de kassa, 5 euro in voorverkoop (en voor Danspuntleden). Wie zich inschrijft voor 15 uur krijgt een armband en mag het muziekcentrum van Dranouter en het bal gratis bezoeken. Voor de liefhebbers is ook een lentemenu te verkrijgen, vooraf inschrijven via 't Folk, tel. 057 44 69 33.

Wie ter plaatse wil overnachten, kan contact opnemen met de VVV Heuveland, tel. 057 45 04 55, toerisme@heuveland.be.

Verdere info bij Roland Man, T. 056 35 29 55, roland.man@telenet.be, www.volksdans.org, www.folkdranouter.be

meiboomdans

BOEK LET'S DANCE

Ballroomdansen wordt steeds populairder en mensen van alle leeftijden willen leren dansen. Let's dance neemt je mee naar de dansvloer met stijl en zelfvertrouwen, waar je ook bent. Het boek is geschreven door de bekende dansleraar Lyndon Wainwright. Hij schrijft regelmatig voor het magazine Dance Today en is auteur van een vijftal instructieboeken over ballroomdansen. Door de voetdiagrammen en stap-voor-stap fotografie wordt ballroomdansen leuk en eenvoudig te leren. Het boek bespreekt de negen belangrijkste dansen, van de wals en quickstep tot disco en salsa. Om te oefenen wordt een cd meegeleverd met daarop negen danstracks: foxtrot, wals, cha cha cha, quickstep, rock 'n roll, jive, samba, salsa, tango, rumba en disco. Let's dance is praktisch, compleet en vooral erg leuk. Het stelt iedereen in staat om te gaan dansen, ongeacht de locatie en gelegenheid.

Lyndon Wainwright. Let's dance: snel en gemakkelijk leren dansen. Utrecht: Veltman Uitgevers, 2006. Prijs: 29,95 euro.

FORFAITAIRE VRIJWILLIGERSBEDRAGEN 2007

Het maximale bedrag van de forfaitaire onkostenvergoeding die aan vrijwilligers mag toegekend worden, is voor 2007 vastgelegd op: 28,48 euro per dag en 1139,02 euro per jaar. Zolang per vrijwilliger deze grenzen niet overschreden worden, zijn de vergoedingen niet belastbaar en niet onderworpen aan RSZ.

Vermelding code in de overschrijvingsopdracht van vrijwilligersvergoedingen

Vanaf 1 januari 2007 is een vereniging die vrijwilligersvergoedingen uitbetaalt aan een vrijwilliger verplicht om de code /B/ te vermelden in de betalingsmededeling. De code is een hoofdletter tussen 2 schuine strepen gevolgd door een spatie en moet vermeld worden in de eerste 3 posities van de ruimte voor vrije mededelingen vóór elke andere mededeling. Deze code is verplicht door de vzw te gebruiken zowel bij een overschrijving op een zichtrekening als bij storting van contanten op de rekening van de vrijwilliger.

De Wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen (BS 31/12/2005) heeft immers een systeem van codes ingevoerd die verplicht moeten vermeld worden bij betaling van lonen en bepaalde andere vergoedingen op een zichtrekening. Dit om de bedragen op een zichtrekening tegen beslag of overdracht te beschermen.